

Vychází nové číslo časopisu ERA21 - 3/2011

Author: SF / zs | Published: 01.06.2011

Scéno-architektura

„Architektura se jako performativní médium vrátila na diskurzivní ‚jeviště‘, díky čemuž ji můžeme chápat jako aktivní a aktivující entitu působící v našem každodenním životě.“

Dorita Hannah

Architektka a profesorka, přednáší prostorovou tvorbu na Fakultě tvůrčích umění na Massey University ve Wellingtonu na Novém Zélandu. Za své návrhy získala mnoho ocenění, například ceny NZIA, DINZ, UNESCO (1999) a medaili World Stage Design (2009). Věnuje se scénografii, tvorbě interiérů, návrhům výstavních expozic a instalací i specializovanému architektonickému poradenství v oblasti staveb pro výtvarné umění a divadlo. Publikuje na témata na pomezí umění, architektury a divadla, spolueditovala antologii Performance Design a tematické číslo Journal for Architectural Education nazvané Performance/Architecture. Dorita Hannah je členkou tvůrčího týmu Pražského Quadriennale scénografie a divadelního prostoru 2011 jako mezinárodní komisařka architektonické sekce.

Scénografie - termín, který odkazuje až k Aristotelovi, Vitruviovovi a Serliovi - vytvořila most mezi světy skutečnosti a imaginace v perspektivním obrazu spojujícím výtvarné umění, architekturu a drama. V šestnáctém století byla oslavována jako zobrazující metoda, integrující vědu a stavební řemeslo, dekoraci a malbu do vztahu jeviště s hledištěm, která zpětně ovlivnila plánování měst, budov i krajiny. Scénografie osvobozená od divadelního pódia postupně prostoupila celé řady dalších oblastí od urbanismu a architektury po výtvarné umění a veřejná vystoupení. Během následujících čtyř století však filozofické pochybování o jednotném obrazu světa s sebou přineslo i napětí a nejistotu ohledně role dramatu v architektuře. Nedůvěra modernismu k reprezentaci a důraz, jež kladl na autenticitu, degradovaly roli „divadelnosti“ v rámci architektonického diskurzu do spojení s falší a zbytečností. Spolu s novými přístupy, jako je vytváření prostoru pro události a programování prostoru, situované technologie a behaviorální struktury, se však architektura jako performativní médium vrátila na diskurzivní „jeviště“, díky čemuž ji můžeme chápat jako aktivní a aktivující entitu působící v našem každodenním životě a v tvůrčích konstrukcích.

Toto číslo věnované současným scénografiím se vrací k široké a dynamické roli, jakou může performance hrát ve vystavěném prostředí, od míst ve smyslu aktivní veřejné události (performativní architektury) po prostory navržené pro specifické děje (architektura pro performanci) a estetické události kombinující umění a architekturu (performující architekturu).

